

Smart Korat Green City: การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบน
ฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา
SMART KORAT GREEN CITY : DEVELOPING CITY AND COMMUNITY
TOWARD SUSTIANABILITY BASED ON GREEN ECONOMY IN
NAKHONRATCHASIMA PROVINCE



¹พระมหาสุพร รกขิตธมฺโม และ ²เบญจมาศ สุวรรณวงศ์ และ ³พระอนันต์ อภินนุโท (ผากา)

¹Phramaha Suporn Rakittathammo and ²Benjamas Suwannawong

And ³Phra Anan Phaka

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹suporn.ruk@mcu.ac.th, ²benjamas.suw@mcu.ac.th, ³anan.pha@mcu.ac.th

Received: August 25, 2024; **Revised:** November 7, 2024; **Accepted:** December 28, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษากระบวนการขับเคลื่อนการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อบูรณาการ Smart Korat Green City การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีทั้งการวิจัยในเชิงคุณภาพ ภาคนาม และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ Smart Korat Green City:การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า องค์ความรู้ใน

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

³ นักวิชาการศึกษา ดร. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา คือการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับธรรมชาติและระบบนิเวศโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและความยุติธรรมทางสังคม ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสร้างความยั่งยืนและความคงทนให้กับชุมชนในระยะยาว การพัฒนาต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมและบริบทท้องถิ่นเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจสีเขียวที่แท้จริง กระบวนการขับเคลื่อนการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนหลัก ตั้งแต่การสร้างการเข้าใจแนวคิด Smart Green City การวิเคราะห์สภาพชุมชน การทำ SWOT Analysis การแบ่งหน้าที่พัฒนา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างการเข้าใจกับสาธารณะ การปฏิบัติตามวงจร PDCA และการประสานงานกับองค์กรภายนอก กระบวนการเหล่านี้ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและการวางแผนที่เป็นระบบเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อบ่มบ่ม Smart Korat Green City ประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก 1) สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบ 2) สร้างเมืองที่มั่นคงทางอาหารและรองรับภัยพิบัติ 3) ใช้เครื่องมือและกลไกในการจัดการพื้นที่สีเขียว และ 4) ตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างพลังทางสังคม โดยต้องเริ่มจากการสร้างการเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่ การสร้างเครือข่าย และการจัดการมลพิษเป็นปัจจัยสำคัญ การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การวางแผนระยะยาว และการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นจะช่วยให้การพัฒนา Smart Korat Green City ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การพัฒนาเมืองและชุมชน, ความยั่งยืน, เศรษฐกิจสีเขียว

Abstract

This research aims to 1) study the knowledge of developing cities and communities towards sustainability based on a green economy in Nakhon Ratchasima Province, 2) examine the process of driving the green economy concept into practice for sustainable development of cities and communities in Nakhon Ratchasima Province, and 3) explore guidelines for developing cities and communities towards sustainability based on a green economy, aiming for Smart Korat Green City. This research employs a mixed-method approach, combining qualitative field research and action research. The research tools used include interviews, focus group discussions, and workshops under the Smart Korat Green City project: Developing Cities and Communities towards Sustainability Based

on a Green Economy in Nakhon Ratchasima Province. The research findings reveal that. The knowledge for developing cities and communities towards sustainability in Nakhon Ratchasima Province lies in an economy that aligns with nature and ecosystems, adhering to the principles of sufficiency economy and social justice. Community participation in decision-making and the protection of natural resources is crucial to ensure long-term sustainability and resilience. Development must be consistent with local culture and context to achieve a truly green economy. The process of driving the green economy concept into practice for sustainable development in Nakhon Ratchasima Province consists of eight key steps: creating an understanding of the Smart Green City concept, analyzing the community's conditions, conducting a SWOT analysis, assigning development responsibilities, exchanging opinions, building public and governmental understanding, implementing the PDCA (Plan-Do-Check-Act) cycle, and coordinating with external organizations. These processes require cooperation from all sectors and systematic planning to achieve effective and sustainable development. The development of cities and communities toward sustainability based on a green economy to achieve Smart Korat Green City consists of four main strategies: 1) fostering awareness and responsibility, 2) building a food-secure city capable of disaster resilience, 3) implementing tools and mechanisms for green space management, and 4) recognizing local wisdom and fostering social empowerment. This approach must begin with building understanding and participation from all sectors, while also focusing on developing infrastructure, managing spaces, creating networks, and addressing pollution. Clear vision, long-term planning, and the application of technology aligned with local context will ensure the sustainable success of Smart Korat Green City.

Keywords: Urban and community development, Sustainability, Green economy.

บทนำ

ในปัจจุบันการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และเมืองอัจฉริยะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแนวทางในการสร้างสังคมที่ "อยู่ดีมีสุข" ในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ หรือสังคม ซึ่งเป็นเรื่องที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ ประเทศไทยเองก็ไม่ต่างกัน โดยเฉพาะในช่วงที่สภาพแวดล้อมและสถานะเศรษฐกิจมีความท้าทายเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ ปัญหามลพิษทางอากาศ น้ำเสีย การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และการจัดการขยะที่ไม่เพียงพอ เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างกว้างขวาง การพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนจึงกลายเป็นวาระสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

หนึ่งในแนวทางที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ แนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว ระบบเศรษฐกิจสีเขียว เป็นระบบที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของตรรกวิทยาทางนิเวศ ซึ่งตรงข้ามกับระบบอุตสาหกรรมนิยม การทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระบบนี้จะสอดคล้องกับกฎนิเวศวิทยา ทำให้เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์และวิวัฒนาการร่วมกันอย่างไม่ขัดแย้ง การเปลี่ยนไปสู่ระบบเศรษฐกิจสีเขียวต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างรอบด้านและหลายมิติ (ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, 2539) ซึ่งมุ่งเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวคิดนี้ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ยังเป็นทางออกในการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนอีกด้วย แนวคิดเมืองสีเขียว เมืองน่าอยู่ เมืองยั่งยืน และเมืองคาร์บอนต่ำ เป็นกรอบคิดที่เน้นให้เมืองต่างๆ ปรับตัวเพื่อเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและแนวทางการพัฒนาให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการก้าวสู่การเป็นสังคมสีเขียว (Green Society) ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการรักษาความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างยั่งยืน

ในประเทศไทย รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะหรือ Smart City โดยได้เริ่มต้นการพัฒนาเมืองต้นแบบตั้งแต่ปี 2561 ในจังหวัดสำคัญๆ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ขอนแก่น และภูเก็ต ซึ่งโครงการนี้มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่าย และลดการใช้ทรัพยากร แนวทางนี้ช่วยให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีเป้าหมายในการขยายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะให้ครอบคลุมทั้งประเทศภายในระยะเวลา 5 ปี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 7 ด้าน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ เศรษฐกิจอัจฉริยะ พลังงานอัจฉริยะ การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ การดำรงชีวิตอัจฉริยะ การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ และพลเมืองอัจฉริยะ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายและรุนแรง เช่น มลพิษทางอากาศ น้ำเสีย การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และการจัดการขยะที่ไม่เพียงพอ ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน แม้ว่าการเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อแก้ปัญหาปากท้องของประชาชนจะเป็นเรื่องเร่งด่วนและสำคัญ แต่การพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็มีความสำคัญอย่างยิ่งเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงอื่นๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินการเพื่อขยายผลสู่การพัฒนาเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

จังหวัดนครราชสีมาเป็นเมืองต้นแบบเมืองอัจฉริยะเนื่องจากเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการคมนาคมสู่ภาคอีสานและอินโดจีน การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในพื้นที่เติบโตอย่างรวดเร็ว และการลงทุนขยายไปยังจังหวัดอื่นๆ โครงการ Korat Smart City ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเขตเมืองอัจฉริยะเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2563 ผลสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนพบว่า คนโคราชต้องการให้เมืองเป็น Green City มากที่สุด รองลงมาคือเมืองเกษตรสมัยใหม่ เมืองเทคโนโลยี และศูนย์กลางคมนาคมขนส่งในภาคอีสาน การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นเมืองศูนย์กลางและ Smart City ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มุ่งเน้นให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่มีโอกาสหลากหลายและความเสี่ยงต่ำ โดยมุ่งแก้ปัญหาขยะ คุณภาพน้ำและมลพิษ สร้างโอกาสและรายได้ รวมถึงความปลอดภัย ความสะอาด และการบริหารที่โปร่งใส เมืองนี้จะเป็นมิตรต่อผู้พิการและผู้สูงอายุ มีสวนสาธารณะและแหล่งเรียนรู้ พร้อมทั้งเชื่อมต่อเทคโนโลยีและระบบอัตโนมัติแบบเรียลไทม์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ชีวิตของประชาชน (กลุ่มยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา, 2565)

โครงการวิจัย Smart Korat Green City จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ความรู้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา อีกทั้งยังมุ่งศึกษากระบวนการขับเคลื่อนการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืน และศึกษาแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนเพื่อมุ่งสู่การเป็น Smart Korat Green City โครงการวิจัยนี้จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อสังคมและน่าจะทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพราะโครงการ Smart Korat Green City : การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา เป็นงานวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ เกิดเมืองน่าอยู่และการกระจายศูนย์กลางความเจริญ พัฒนาเมืองศูนย์กลางในภูมิภาคในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเมืองและเชื่อมโยงความเจริญสู่ชนบท ทำให้ เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อย่าง “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ควบคู่ไปกับการสร้างสังคมที่มีความสุข มีการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ความรู้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อศึกษากระบวนการขับเคลื่อนการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อมุ่งสู่ Smart Korat Green City

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “Smart Korat Green City:การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา” ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ถูกคัดเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในโครงการ "Smart Korat Green City" แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มหลัก รวมทั้งหมด 30 รูป/คน ดังนี้ 1.ผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยทะเลและเขตเทศบาลตำบลจอหอ จำนวน 2 ราย 2.พระสงฆ์ ในเขตเทศบาลตำบลห้วยทะเลและเขตเทศบาลตำบลจอหอ จำนวน 2 ราย 3.ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และอื่น ๆ จำนวน 8 ราย 4.นักวิชาการ ราชภัฏท้องถิ่น ผู้อาวุโส และชาวบ้าน ในพื้นที่การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน จำนวน 10 ราย 5.กลุ่มเยาวชนและกลุ่มจิตอาสา ที่ทำงานในพื้นที่การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน จำนวน 8 ราย รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 30 ราย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยคือ เมืองและชุมชนที่ต้องการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 2 แห่ง ดังนี้ คือ 1.เขตเทศบาลตำบลห้วยทะเล และ 2.เขตเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา สามารถสรุปได้ดังนี้:

1. การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา (Document Analysis) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด และแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ และกลุ่มประชาชน เพื่อรวบรวมข้อมูลและความเห็นจากแหล่งข้อมูลสำคัญ

3. การสังเกต (Observation) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองและชุมชน ทั้งในระหว่างการสัมภาษณ์และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

4. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จัดการสนทนากลุ่มเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้จากผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเมืองและชุมชน รวมถึงนักวิชาการและตัวแทนหน่วยงานต่าง ๆ

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Methodology) ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการผ่านการจัดโครงการอบรม “Smart Korat Green City” เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้และนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชน

เครื่องมือทั้งหมดนี้ถูกออกแบบมาเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกและหลากหลายมุมมอง เพื่อให้ได้ภาพรวมของแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเชิงเอกสารและการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ผ่านการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การคืนเวทีสู่ชุมชน และการแจกแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยมุ่งเน้นการสรุปเนื้อหาที่สำคัญตามประเด็นที่กำหนดไว้ สรุปได้ดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ความรู้: ศึกษากระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อพัฒนา "Smart Korat Green City"
2. สรุปผลการศึกษา: รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเชิงเอกสาร ภาคนาม และปฏิบัติการ โดยเน้นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืน
3. นำเสนอแนวทางพัฒนา: เสนอแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการพัฒนาเมืองและชุมชนในจังหวัดนครราชสีมาให้ยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว
4. สังเคราะห์ข้อมูล: เชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎี สร้างองค์ความรู้และกระบวนการพัฒนาที่จะเผยแพร่ไปยังพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “Smart Korat Green City:การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ความรู้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา

1.1 นิยามเศรษฐกิจสีเขียว

การพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิด "การพัฒนาที่ยั่งยืน" (Sustainable Development) ได้รับความสนใจครั้งแรกในการประชุมสุดยอดด้านสิ่งแวดล้อมโลกที่กรุงริโอเดจาเนโรในปี ค.ศ. 1992 อย่างไรก็ตาม การพัฒนายาได้แนวคิดนี้ตลอด 20 ปีที่ผ่านมา กลับแสดงให้เห็นว่ามนุษยชาติยังไม่สามารถสร้างความยั่งยืนที่แท้จริงได้ และมีการล้มเหลวในหลายด้าน

การพัฒนาสีเขียว แนวคิด "การพัฒนาสีเขียว" (Green Development) เริ่มได้รับการพูดถึงมากขึ้น โดยเป็นการปรับระบบเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับกฎนิเวศวิทยา เพื่อให้เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสามารถวิวัฒนาการร่วมกันโดยไม่ขัดแย้ง

เศรษฐกิจสีเขียวตาม UNEP (United Nations Environment Programme) นิยามเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงความเป็นอยู่ของมนุษย์และความเท่าเทียมทางสังคม ขณะเดียวกันก็ลดความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและความขาดแคลนทางระบบนิเวศอย่างมีนัยสำคัญด้วยวิธีการที่ใช้และปล่อยคาร์บอนออกน้อย ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดจากความร่วมมือของคนในสังคม อย่างไรก็ตาม มีข้อวิจารณ์ว่าการนิยามนี้ยังคงเน้นการพัฒนาแบบทุนนิยมและการเติบโตของ GDP ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นสีเขียวอย่างแท้จริง (The UNEP, 2011)

กล่าวโดยสรุป เศรษฐกิจสีเขียว หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจตามหลักธรรมชาติระดับรากหญ้า เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนและยุติธรรม โดยยึดหลักปรัชญาพอเพียง มุ่งลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความร่วมมือในชุมชนเพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่และความเท่าเทียมทางสังคม

1.2 แนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว

หลักการพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว ประกอบด้วย 6 หลักการสำคัญ ได้แก่

1. เศรษฐกิจธรรมชาติ เน้นการทำให้ธรรมชาติและระบบนิเวศเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยสอดคล้องกับบริบทภูมิประเทศที่แตกต่างกัน
2. ความยั่งยืน ครอบคลุม 5 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการเมืองท้องถิ่น
3. ความยุติธรรม รวมถึงความยุติธรรมทางสังคมและสิทธิของธรรมชาติ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียม
4. ความพอเพียง ผสมผสานเศรษฐกิจพอเพียงกับนิเวศพอเพียง (Eco-Sufficiency) เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและยั่งยืน
5. ความสุขสมบูรณ์ หมายถึงการสร้างสุขภาวะของชุมชนตามหลักวัฒนธรรมและความเชื่อท้องถิ่น ให้ทุกคนมีความสุขและพึงพอใจในชีวิต

6. ความคงทน สร้างความสามารถในการปรับตัวของชุมชนเพื่อลดความเปราะบางทางสังคมที่เกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1.4 ขอบข่ายเศรษฐกิจสีเขียวในชุมชน ต้องครอบคลุมแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมอีก 4 ข้อ ได้แก่

1. ท้องถิ่นนิยม เน้นการพึ่งตนเองในการใช้ทรัพยากร และสร้างความมั่นคงทางอาหารในชุมชน

2. ประชาธิปไตยรากหญ้า ส่งเสริมระบบการจัดการตนเองของชุมชน (Self-Governance) เพื่อให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ธรรมชาติวิถีเขียว บริหารงานชุมชนให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับกฎนิเวศวิทยาท้องถิ่น

4. ความหลากหลาย ยอมรับความหลากหลายของแต่ละชุมชนในการสร้างกระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว โดยใช้แนวทางที่เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของชุมชนนั้น ๆ

สรุป เศรษฐกิจสีเขียวในบริบทของจังหวัดนครราชสีมา ควรเน้นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่มีธรรมชาติและชุมชนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้แนวคิดท้องถิ่นนิยมและประชาธิปไตยรากหญ้าเพื่อสร้างการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรม การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสร้างความสุขสมบูรณ์ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน โดยพัฒนานี้ควรมีความหลากหลายและสอดคล้องกับวัฒนธรรมและความเชื่อของท้องถิ่น รวมถึงการเชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาที่ชัดเจนและยั่งยืน

1.5 แนวทางในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียวที่มีความคงทนและยั่งยืน

1. การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของชุมชน ชาวบ้านควรเปลี่ยนมุมมองในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่จำกัดไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างพอเพียง เช่น การจัดอบรมในชุมชนเกี่ยวกับการปลูกป่าและการใช้พลังงานหมุนเวียน เช่น การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ในครัวเรือนเพื่อผลิตพลังงานสะอาด

2. การปกป้องและดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนต้องรับผิดชอบในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนที่ทำหน้าที่ดูแลพื้นที่ป่า โดยจัดทำข้อตกลงในชุมชนเพื่อห้ามการตัดไม้ทำลายป่า และสร้างเขตอนุรักษ์สำหรับสัตว์ป่า.

3. การปรับโครงสร้างสังคมเพื่อความเป็นธรรม ส่งเสริมความเสมอภาคในชุมชน โดยจัดตั้งโครงการวิสาหกิจชุมชนที่ให้ผู้หญิงมีบทบาทในการผลิตและจัดการทรัพยากร เช่น กลุ่มเกษตรกรหญิงที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดสารพิษ และจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น

4. การสร้างความยั่งยืนและความคงทนในชุมชน ชุมชนต้องเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ เช่น การพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำท่วม และการจัดตั้งธนาคารอาหารชุมชนที่สามารถให้ความช่วยเหลือในยามเกิดวิกฤติการณ์

5. การต่อต้านทุนนิยมสีเขียว ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์ท้องถิ่นและวิธีการเกษตรที่สอดคล้องกับธรรมชาติ เช่น การปฏิเสธการใช้เมล็ดพันธุ์ GMO และสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การเกษตรพื้นบ้านเป็นมิตรกับธรรมชาติ

กล่าวโดยสรุป แนวทางเหล่านี้เน้นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การปรับโครงสร้างสังคมเพื่อความเป็นธรรม การสร้างความยั่งยืนในการรับมือกับวิกฤติการณ์ และการสนับสนุนการเกษตรท้องถิ่นที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างเศรษฐกิจสีเขียวที่แท้จริงและยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา

2. กระบวนการขับเคลื่อนการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา

กระบวนการขับเคลื่อนการนำแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวมาใช้ในการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนในจังหวัดนครราชสีมา มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจแนวคิดและคุณค่าการพัฒนาเมืองสู่ Smart Green City

การเริ่มต้นด้วยการสร้างความเข้าใจในแนวคิด "Smart Green City" ถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเมืองสู่ความยั่งยืน แนวคิดนี้มุ่งเน้นให้เมืองเป็นที่ยอยู่อาศัยที่มีคุณภาพชีวิตดีเยี่ยม โดยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด การพัฒนาในแนวทางนี้ต้องอาศัยการวางแผนที่สอดคล้องกับศักยภาพทางภูมิโนเศ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม

ตัวอย่างเช่น การจัดเวิร์กช็อปในชุมชนเพื่ออธิบายแนวคิด Smart Green City และการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การประหยัดไฟฟ้าในครัวเรือน การปลูกต้นไม้ในบ้านและพื้นที่สาธารณะเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

2. การสร้างความเข้าใจสภาพชุมชนเมือง

การเข้าใจสภาพภูมิทัศน์และระบบนิเวศของชุมชนเมืองเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ การวิเคราะห์ชุมชนในแง่ของระบบนิเวศจะช่วยให้สามารถจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การจัดการเชิงนิเวศเมืองมุ่งหวังให้เมืองและชุมชนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ตัวอย่างเช่น การจัดทำฐานข้อมูลภูมิทัศน์และทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เช่น แหล่งน้ำป่าไม้ เพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาพื้นที่สีเขียวและการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ

3.การร่วมกันวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค และโอกาส (SWOT Analysis)

3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยภายในการพัฒนาเมืองและชุมชน สู Smart Green City ของเทศบาลตำบลห้วยทะเล และเขตเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

(1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค มีจุดแข็ง คือ การคมนาคมสะดวก น้ำและไฟฟ้าเข้าถึงทุกพื้นที่ โทรคมนาคมครอบคลุม และมีการขยายไฟฟ้าเพื่อการเกษตรที่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ และ จุดอ่อน คือ ขนส่งสาธารณะไม่ทั่วถึง ถนนและระบบระบายน้ำบางส่วนชำรุด น้ำบาดาลมีสนิม ไฟฟ้าสาธารณะไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และเกิดอุทกภัยในฤดูฝน

(2) ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว มีจุดแข็ง คือ ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเกษตร การเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมเติบโต มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมหลายแห่ง และจุดอ่อนคือ ราคาพืชผลตกต่ำ การจัดการตลาดไม่เป็นระบบ ขาดแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดและมีปัญหาน้ำไม่เพียงพอในฤดูแล้ง

(3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม มีจุดแข็ง คือ วัฒนธรรมเข้มแข็ง ประชาชนมีวิถีชีวิตสงบสุข ชุมชนและกลุ่มอาสาสมัครมีบทบาทสำคัญ มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่เข้มแข็ง และจุดอ่อนคือ ขาดงบประมาณจำกัดสำหรับการดูแลโบราณสถาน และการจัดเก็บข้อมูลยังไม่สมบูรณ์

(4) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจุดแข็ง คือ ประชาชนและเทศบาลตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดินอุดมสมบูรณ์ และมีการจัดการขยะที่ดี จุดอ่อน คือ ขาดระบบการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่เพียงพอ

กล่าวโดยสรุป จังหวัดนครราชสีมามีศักยภาพสูงในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แต่ยังคงมีความท้าทายในการปรับปรุงการขนส่งสาธารณะ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการบริหารจัดการทางการตลาดเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกการพัฒนาเมืองและชุมชน สู Smart Green City ของเทศบาลตำบลห้วยทะเล และเขตเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

(1) ด้านเศรษฐกิจ มีโอกาส คือ การเปิดเสรีทางการค้าโดยการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน รวมกลุ่มประชาคมเพื่อเสริมความเข้มแข็งของชุมชน มีอุปสรรค คือ เศรษฐกิจไม่เสถียรจากความไม่แน่นอนจากเศรษฐกิจระดับประเทศ พังพาการเมืองเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีผลกระทบ ค่าครองชีพสูงทำให้ลดการออมและการลงทุน ราคาพืชผลตกต่ำเกิดการแข่งขันและต้นทุนสูง คุณภาพสินค้าเกษตรไม่เพียงพอในการแข่งขัน

(2) ด้านสังคม มีโอกาส คือ สังคมแห่งการเรียนรู้ มีข้อมูลเปิดกว้างช่วยพัฒนาตนเอง ดูแลครอบครัวเน้นการดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการเสริมความมั่นคง ความสามารถของประชาชนมีความรู้ช่วยปรับตัวในสังคม ค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความยั่งยืน กลุ่มแรงงานเพิ่มโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ มีอุปสรรค คือ การแข่งขันสูงขาดความอบอุ่นในครอบครัว ปัญหาเสพติดเสี่ยงต่อความปลอดภัยและสุขภาพ ปัญหาสังคมเกิดการหย่าร้างและการกระทำความรุนแรงเพิ่มขึ้น ค่านิยมบริโภคฟุ่มเฟือยอาจนำไปสู่ปัญหาการเงิน สังคมผู้สูงอายุเกิดความท้าทายในการดูแลและบริการ

(3) ด้านเทคโนโลยี มีโอกาส คือ การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาและนวัตกรรม ศูนย์ไอทีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน การพัฒนาระบบเครือข่ายระบบ 3G และ 4G เร็วขึ้น ความปลอดภัยโดยจัดตั้งกล้อง CCTV เพิ่มความปลอดภัย มีอุปสรรค คือ ขาดความรู้พื้นฐานโดยประชาชนขาดความรู้เทคโนโลยี ค่าใช้จ่ายในการจัดการเทคโนโลยีสูง การบริการไม่ครอบคลุมเนื่องจากบางพื้นที่ยังเข้าถึงบริการเทคโนโลยีไม่ครบ

สรุป การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีต้องจัดการปัญหาความไม่เสถียร ค่าครองชีพสูง และปัญหาสังคม เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความยั่งยืนในชุมชน เช่น การสนทนากลุ่มกับผู้นำชุมชน นักวิชาการ และชาวบ้าน เพื่อระบุจุดแข็งของชุมชน เช่น ความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน และการระบุจุดอ่อน เช่น การขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาที่ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมโดยใช้เทคนิค SWOT เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การพัฒนาเมืองเป็นไปตามศักยภาพที่แท้จริงของพื้นที่ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมได้

4. การตั้งกลุ่มรับผิดชอบหน้าที่พัฒนาแต่ละด้าน

การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนในแต่ละด้านของการพัฒนาเมือง เช่น ด้านการจัดการขยะ ด้านพลังงาน ด้านการพัฒนาชุมชน จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสามารถติดตามความคืบหน้าได้อย่างเป็นระบบ ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะด้าน เช่น คณะทำงานด้านการจัดการขยะในชุมชน โดยมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดปริมาณขยะที่ต้องกำจัดและเพิ่มการใช้ขยะภายในชุมชน

5. การแลกเปลี่ยนความเห็น การพิจารณาผลงานกลุ่มพัฒนาเมืองสู่ Green City

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการพิจารณาผลงานที่ผ่านมาจะช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานได้ต่อเนื่อง การทำงานเป็นกลุ่มเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการประเมินผล ตัวอย่างเช่น การจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้นำ

ชุมชน นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อพิจารณาผลงานของแต่ละคณะทำงาน และหารือแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่างๆ เช่น การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน

6. การสร้างความเข้าใจกับสาธารณะและเจ้าหน้าที่รัฐ

การสร้างความเข้าใจและการสนับสนุนจากสาธารณะและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นสิ่งจำเป็นในการขับเคลื่อนโครงการให้ประสบความสำเร็จ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการพัฒนาเมืองสู่ความยั่งยืน ตัวอย่างเช่น การจัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้นำชุมชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้สื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาเมืองไปสู่ประชาชนทั่วไป

7. การปฏิบัติเป็นวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act)

วงจร PDCA เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การดำเนินงานสามารถปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุง เป็นขั้นตอนสำคัญที่ต้องทำซ้ำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมาย ตัวอย่างเช่น การจัดการประชุมทบทวนการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มทุก 6 เดือน เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

8. การประสานกับบุคคลและองค์กรภายนอก

การประสานงานกับบุคคลและองค์กรภายนอกเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนในการพัฒนาเมือง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานระดับจังหวัดที่รวมตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนา Smart Green City ในจังหวัดนครราชสีมา

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ Smart Green City ในจังหวัดนครราชสีมาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอก การดำเนินงานตามกระบวนการที่เป็นระบบและการวางแผนอย่างรอบคอบจะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการสร้างความเข้าใจและการสนับสนุนจากสาธารณะและการประสานงานกับองค์กรภายนอก ทั้งหมดนี้จะทำให้จังหวัดนครราชสีมาสามารถพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนบนฐานของเศรษฐกิจสีเขียวได้อย่างแท้จริง

3. แนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อมุ่งสู่ Smart Korat Green City มีดังนี้

3.1 กลไกความต้องการพัฒนาพื้นที่กิจกรรม ประชาชนต้องการการพัฒนาด้านกายภาพของพื้นที่ แต่ยังไม่สะท้อนความต้องการด้านเมืองอัจฉริยะ หน่วยงานรัฐและท้องถิ่นมีความรู้และเข้าใจน้อยเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองตามแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว ได้แก่ การสัมมนาและประชุม จัดสัมมนาและประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดเมืองอัจฉริยะ เช่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เซ็นเซอร์ตรวจสอบคุณภาพอากาศและพลังงานในพื้นที่สาธารณะ

3.2 กลไกรูปแบบและกิจกรรมการพัฒนาการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระบุพื้นที่และกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวการพัฒนาพื้นที่โล่งให้เป็นพื้นที่กิจกรรมพร้อมการปลูกต้นไม้รอบด้าน ได้แก่ การออกแบบพื้นที่ พื้นที่โล่งที่เคยใช้เป็นที่จอดรถเปลี่ยนเป็นสวนสาธารณะที่มีการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและลดมลพิษ เช่น การสร้างสวนสาธารณะขนาดใหญ่พร้อมที่นั่งและทางเดินในเขตเมือง

3.3 กลไกการเลือกพื้นที่ การเลือกพื้นที่พัฒนาต้องพิจารณาปัจจัยการเข้าถึง, ความสะดวกสบาย, การใช้ประโยชน์, และความคุ้มค่า การวิเคราะห์พื้นที่ตามปัจจัยเหล่านี้เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว ได้แก่ การเลือกพื้นที่ พื้นที่ที่เคยเป็นตลาดเก่า แต่มีความเข้าถึงง่ายและใกล้กับระบบขนส่งสาธารณะ จะได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

3.4 กลไกการจัดทำรูปแบบและกิจกรรมการพัฒนา ต้องมีการเว้นระยะห่างทางสังคม, การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับทุกวัย, และการให้ความรู้แก่เยาวชนการพัฒนาจะต้องไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเดิม และมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง ได้แก่การจัดกิจกรรม การสร้างสนามเด็กเล่นที่มีการเว้นระยะห่างทางสังคมและมีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และสิ่งแวดล้อมสำหรับเด็ก

3.5 การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและการจัดการมลพิษ สร้างระบบแจ้งเตือนภัยมลพิษทางอากาศและร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดการข้อมูล ได้แก่ ระบบแจ้งเตือนการติดตั้งระบบเซ็นเซอร์ตรวจสอบคุณภาพอากาศในพื้นที่สาธารณะและจัดทำแอปพลิเคชันเพื่อแจ้งเตือนผู้คนเกี่ยวกับระดับมลพิษในอากาศ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง "Smart Korat Green City: การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวในจังหวัดนครราชสีมา" มีการอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาเมืองและชุมชนสู่ความยั่งยืน การสร้างผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลงทุนในเทคโนโลยีที่ลดการใช้ทรัพยากรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสามารถเพิ่มผลกำไรในระยะยาว เช่น การพัฒนาอาคารที่มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีการจัดการขยะมาสู่การใช้งานจริง ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษา ต้นอัสสนากุล(2561)ศึกษาเกี่ยวกับการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน...ภารกิจโลก แสดงให้เห็นว่าการลงทุนในความยั่งยืนช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันขององค์กรและเพิ่มผลกำไรในระยะยาว และสอดคล้องกับจิตติภัทร ดอกไม้เทศ (2561)ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการรัฐกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในยานยนต์ พบว่า การใช้พลังงานในยานยนต์ที่มีประสิทธิภาพช่วยลดการใช้พลังงานและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2. การเชื่อมโยงเศรษฐกิจสีเขียวกับชุมชนท้องถิ่น การพึ่งพาความร่วมมือระหว่างชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวต้องอาศัยการร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่นและการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การพัฒนาโครงการชุมชนที่ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและการจัดการขยะ ซึ่งสอดคล้องกับชล บุนนาค (2561) ศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจสีเขียวกับมุมมองใหม่ๆ จากศาสตร์แห่งความยั่งยืน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเศรษฐกิจสีเขียวมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งรวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางการพัฒนาการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวควรมุ่งเน้นการเจริญเติบโตที่มีความยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การลงทุนในโครงการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้เทคโนโลยีสะอาดและการพัฒนาพื้นที่สีเขียว หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางพระพุทธศาสนา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับการดูแลสิ่งแวดล้อมและการพัฒนามนุษย์อย่างบูรณาการ ซึ่งสอดคล้องกับพระมหาสุพร รกขิตธมโม (2561) ศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคมในยุคปัจจุบัน โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ การพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธเน้นหลักพุทธธรรมที่สำคัญ เช่น การมีความสมดุลและความพอเพียง ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาแบบนี้อาจเกิดจากความไม่เข้าใจหรือไม่ปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมอย่างแท้จริง แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธและการศึกษาในเรื่องนี้สามารถช่วยแก้ไขวิกฤตการณ์ของโลกในยุคปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน

การอภิปรายนี้สรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาเมืองและชุมชนที่เน้นเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กรณีศ ตันอังสนากุล.(2561). *การบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน...ภารกิจโลก*.บทความวิจัย.
คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กลุ่มยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา.(2565).
แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 -2570) ฉบับทบทวนประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2567.
- ชล บุนนาค.(2561). *เศรษฐกิจสีเขียวกับมุมมองใหม่ๆ จากศาสตร์แห่งความยั่งยืน*.บทความวิจัย.
คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐิติภัทร ดอกไม้เทศ.(2561). *มาตรการรัฐกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในยานยนต์*.
บทความวิจัย.คณะเศรษฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์.(2539). *เศรษฐศาสตร์สีเขียว เพื่อชีวิตและธรรมชาติ*. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาสุพร รุกขิตธมโม.(2561).*พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน*.นครราชสีมา.มิตรภาพ
การพิมพ์ 1995.
- The UNEP.(2011) *led Green Economy Initialive*.